

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **SG**

Z.05-SG-20.06
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2020
CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

	B	C	
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczna skarży się na uporczywe nudności, wymioty i napadowe bóle brzucha pod prawym łukiem żebrowym. Objawy te nasilają się po spożyciu tłustego posiłku i mogą wskazywać na

- A. zapalenie trzustki.
- B. niestrawność pokarmową.
- C. kamicę pęcherzyka żółciowego.
- D. chorobę wrzodową dwunastnicy.

Zadanie 2.

Który zespół objawów świadczy o stanie zapalnym powstałym po założeniu wkłucia dożylnego?

- A. Ból w miejscu wkłucia, nadmierna potliwość, podwyższenie temperatury, obrzęk.
- B. Ból, zaczerwienienie, obniżenie temperatury, obniżone ciśnienie tętnicze krwi, obrzęk.
- C. Ból w miejscu wkłucia, zaczerwienienie, obrzęk, miejscowe podwyższenie temperatury.
- D. Ból, podwyższone ciśnienie tętnicze krwi, zaburzenia czucia, miejscowe obniżenie temperatury, obrzęk.

Zadanie 3.

Które dokumenty powinna wykorzystać opiekunka (za zgodą podopiecznej) do oceny sytuacji zdrowotnej osoby podopiecznej?

- A. Kartę pracy socjalnej, historię zdrowia i choroby.
- B. Kartę informacyjną leczenia szpitalnego, historię choroby.
- C. Wyniki badań laboratoryjnych, kartę wizyty patronażowej.
- D. Kartę informacyjną leczenia szpitalnego, skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne.

Zadanie 4.

Zastosowanie skali Barthel umożliwia ocenę możliwości i ograniczeń podopiecznego w zakresie

- A. czytania i pisanie.
- B. ubierania się i rozbierania.
- C. wykonywania czynności porządkowych.
- D. przemieszczania się na większą odległość.

Zadanie 5.

Podopieczny od roku porusza się przy pomocy chodzika. W okresie sprawności ruchowej uprawiał na działce warzywa, jeździł rowerem, corocznie uczestniczył w regatach żeglarskich. Aktualnie stan zdrowia nie pozwala mu na realizację zainteresowań. Która potrzeba **nie jest** zaspokojona u podopiecznego?

- A. Autonomii.
- B. Akceptacji.
- C. Stabilności.
- D. Samorealizacji.

Zadanie 6.

W celu rozpoznania potrzeb i problemów samotnego podopiecznego ze zdiagnozowanym zespołem otępiennym należy przeprowadzić

- A. ilustrację społeczną.
- B. sondaż diagnostyczny.
- C. wywiad z podopiecznym.
- D. obserwację podopiecznego.

Zadanie 7.

Opiekunka, przygotowując łóżko dla podopiecznego z zaburzeniami pamięci zagrożonego długotrwałym unieruchomieniem, powinna w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na konieczność wyposażenia łóżka

- A. w materac zmiennociśnieniowy i barierki ochronne.
- B. w podkład nieprzemakalny i prześcieradło z gumką.
- C. w system regulacji segmentów i materac sprężynowy.
- D. w drabinkę sznurkową i ochraniacz ceratowy na materac.

Zadanie 8.

Opiekunka objęła opieką 82-letniego samotnego podopiecznego, który ma ograniczenia w poruszaniu się i cechy demencji. Organizując mu środowisko domowe, w pierwszej kolejności powinna zaplanować

- A. sprząatanie mieszkania, wspólne spacery do parku, karmienie.
- B. pranie bielizny, opłacanie świadczeń, organizację czasu wolnego.
- C. robienie zakupów, przyrządzanie posiłków, pomoc w przyjęciu zleconych leków.
- D. podtrzymywanie kontaktów z sąsiadami, wykonywanie zabiegów leczniczych, zakup prasy.

Zadanie 9.

Opiekunka objęła opieką sprawną intelektualnie podopieczną dwa tygodnie po wszczępieniu endoprotezy stawu biodrowego poruszającą się tylko po mieszkaniu przy pomocy kul łokciowych. W pierwszej kolejności w planie pomocy powinna zamieścić dla niej pomoc w zakresie

- A. przyjmowania leków.
- B. spożywania posiłków.
- C. planowania miesięcznego budżetu.
- D. zaopatrzenia w produkty spożywcze.

Zadanie 10.

W planie pomocy podopiecznej, która jest w okresie zaostrzenia objawów reumatoidalnego zapalenia stawów, opiekunka powinna przede wszystkim uwzględnić

- A. wykonywanie podopiecznej ćwiczeń czynnych wolnych.
- B. pomiar podopiecznej ciśnienia tętniczego krwi i diurezy nocnej.
- C. podawanie podopiecznej antybiotyków i leków uspokajających.
- D. pomoc podopiecznej podczas wykonywania zabiegów higienicznych.

Zadanie 11.

Podopieczny powrócił ze szpitala z cewnikiem założonym na stałe do pęcherza moczowego. Opiekunka powinna poinformować podopiecznego i jego rodzinę, że podstawą refundacji worków do zbiórki moczu jest ubezpieczenie podopiecznego w NFZ oraz

- A. karta informacyjna leczenia szpitalnego.
- B. zlecenie lekarza na zaopatrzenie w wyroby medyczne.
- C. zaświadczenie lekarza urologa z uzasadnieniem stosowania sprzętu.
- D. zaświadczenie lekarza pierwszego kontaktu z uzasadnieniem stosowania sprzętu.

Zadanie 12.

Zakładanie koszuli nocnej podopiecznej z niedowładem lewostronnym opiekunka powinna rozpocząć od

- A. kończyny górnej lewej.
- B. kończyny górnej prawej.
- C. głowy, a następnie nałożyć na kończynę górną lewą
- D. głowy, a następnie nałożyć na kończynę górną prawą.

Zadanie 13.

Zaburzenia pamięci świeżej, orientacji w czasie i przestrzeni, zmiany nastroju, przekładanie i gubienie przedmiotów są charakterystycznymi objawami

- A. udaru mózgu.
- B. choroby Hashimoto.
- C. choroby Alzheimera.
- D. stwardnienia rozsianego.

Zadanie 14.

Które z objawów mogą wskazywać na występowanie u podopiecznego odwodnienia?

- A. Zwiększona diureza i wzrost napięcia skóry.
- B. Jasnożółty kolor moczu i zwolniony oddech.
- C. Zmniejszona diureza i obniżone napięcie skóry.
- D. Jasnożółty kolor moczu i zwolniona czynność serca.

Zadanie 15.

Podczas wykonywania porannych czynności higienicznych podopieczna chorująca na cukrzycę była niespokojna, zgłosiła silny głód i kołatanie serca. W zaistniałej sytuacji opiekunka powinna

- A. zmierzyć podopiecznej poziom glukozy.
- B. podać podopiecznej pół szklanki gorzkiej herbaty.
- C. poprosić podopieczną o zmierzenie sobie poziomu glukozy.
- D. podać podopiecznej szklankę wody wysokozmineralizowanej.

Zadanie 16.

Podopieczny doznał omdlenia, tracąc przytomność w pokoju. Udzielając pierwszej pomocy, opiekunka oceniła oddychanie u mężczyzny i stwierdziła obecność prawidłowego oddechu. W dalszej kolejności powinna podopiecznemu

- A. oklepać twarz, podać zimną wodę do picia.
- B. zmierzyć ciśnienie tętnicze krwi, posadzić go na krześle.
- C. położyć łód na okolicę karku, ułożyć go w pozycji półwysokiej.
- D. zapewnić dostęp świeżego powietrza, unieść jego kończyny dolne powyżej serca.

Zadanie 17.

Zgodnie z algorytmem całkowitą zmianę bielizny pościelowej podopiecznemu leżącemu w łóżku opiekunka powinna wykonać, zachowując następującą kolejność czynności:

- A. zmiana poszwy, poszewek, prześcieradła i zmiana podkładu płóciennego.
- B. zmiana prześcieradła, podkładu płóciennego, poszwy i zmiana poszewek.
- C. zmiana poszwy, prześcieradła, podkładu płóciennego i zmiana poszewek.
- D. zmiana poszewek, prześcieradła, podkładu płóciennego i zmiana poszwy.

Zadanie 18.

Jedną z podstawowych zasad, którą powinna przestrzegać opiekunka podczas wykonywania u podopiecznej całkowitej toalety ciała w łóżku, jest

- A. używanie myjek frotowych.
- B. stosowanie środków myjących o pH 7,0.
- C. zapewnienie wody o temperaturze 28°C.
- D. zmiana wody w misce przed myciem krocza.

Zadanie 19.

Do umycia krocza podopiecznej niesamodzielnej, leżącej w łóżku, opiekunka powinna przygotować podkład zabezpieczający łóżko przed zamoczeniem, mydło, basen sanitarny oraz wodę

- A. w dzbanku, dwie myjki i ręcznik.
- B. w dzbanku, dwa ręczniki i myjkę.
- C. w misce, wodę w dzbanku, myjkę i ręcznik.
- D. w misce, wodę w dzbanku, dwie myjki i dwa ręczniki.

Zadanie 20.

Do wykonania zleconego przez lekarza okładu ciepłego (rozgrzewającego) opiekunka powinna przygotować rękawiczki jednorazowego użytku, serwetę ochronną, wazelinę, miseczkę z wodą o temperaturze pokojowej oraz

- A. spirytus salicylowy, 2 flanelki, 2 ceratki, opaskę dzianą.
- B. 70% alkohol etylowy, 1 flanelkę, ceratkę, opaskę dzianą.
- C. spirytus salicylowy, 1 flanelkę, 2 ceratki, opaskę elastyczną.
- D. 70% alkohol etylowy, 2 flanelki, ceratkę, opaskę elastyczną.

Zadanie 21.

W celu zapobiegania odparzeniom u otyłej podopiecznej leżącej w łóżku opiekunka do pielęgnacji miejsc pomiędzy fałdami skórnymi powinna użyć

- A. roztworu kwasu bornego.
- B. spirytusu salicylowego.
- C. roztworu Aphtinu.
- D. zasyпки Alantan.

Zadanie 22.

W celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia odleżyn u leżącej w łóżku podopiecznej po złamaniu szyjki kości udowej należy

- A. ograniczyć podopiecznej podaż płynów.
- B. założyć podopiecznej cewnik do pęcherza moczowego.
- C. założyć podopiecznej w łóżku prześcieradło z wiskozy.
- D. zmieniać pozycję podopiecznej w łóżku co najmniej co 2 godziny.

Zadanie 23.

82-letnia podopieczna powróciła ze szpitala po wyłonieniu przetoki jelita grubego. Nie radzi sobie z samodzielną zmianą worka stomijnego. Opiekunka powinna pamiętać, aby czysty worek mocować wyłącznie na skórę

- A. przemytą wokół przetoki roztworem rivanolu.
- B. przemytą wokół przetoki roztworem wody utlenionej.
- C. umytą wokół przetoki wodą z mydłem o pH 5,5 i suchą.
- D. umytą wokół przetoki wodą z mydłem o pH 6,5 i natłuszczoną.

Zadanie 24.

Bezpośrednio przed założeniem podopiecznemu okładu rozgrzewającego (ciepłego) opiekunka powinna posmarować zmienioną chorobowo skórę

- A. parafiną.
- B. PC 30 V.
- C. wazeliną.
- D. Octeniseptem.

Zadanie 25.

Okład zimny (wysychający) wykonany przez opiekunkę podopiecznemu na stłuczony staw skokowy powinien składać się

- A. z dwóch warstw: wilgotnej i suchej oraz być luźno zamocowany opaską dzianą.
- B. z dwóch warstw: wilgotnej i suchej oraz być szczelnie zamocowany opaską elastyczną.
- C. z trzech warstw: wilgotnej, ceratki i suchej oraz być luźno zamocowany opaską dzianą.
- D. z trzech warstw: wilgotnej, ceratki i suchej oraz być szczelnie zamocowany opaską elastyczną.

Zadanie 26.

Opiekunka przygotowując do podania podopiecznej Aspirynę w postaci tabletki musującej, powinna rozpuścić ją w szklance

- A. ciepłej herbaty.
- B. ciepłego mleka.
- C. wody gazowanej.
- D. wody przegotowanej.

Zadanie 27.

Podopieczny od kilku dni uskarża się na bezsenność. Twierdzi, że wczoraj po spożyciu kolacji wymiotował i oddał dwukrotnie płynny stolec. Opiekunka, w ramach NFZ, powinna zarejestrować podopiecznego na wizytę do lekarza

- A. neurologa.
- B. endokrynologa.
- C. medycyny paliatywnej.
- D. podstawowej opieki zdrowotnej.

Zadanie 28.

Podopieczna z zaleceniem odciążania stawu kolanowego powinna korzystać

- A. z ortezy.
- B. z pionizatora.
- C. z rotora rehabilitacyjnego.
- D. z obuwia ortopedycznego.

Zadanie 29.

Podopieczny nie przestrzega godzin przyjmowania leków, popija leki coca-colą, nie dba o protezę dentystyczną i rzadko zmienia bieliznę osobistą. W celu przygotowania podopiecznego do samoopieki opiekunka powinna zaproponować mu trening

- A. lekowy i techniczny.
- B. lekowy i higieniczny.
- C. kulinarny i techniczny.
- D. kulinarny i praktyczny.

Zadanie 30.

Podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie umie umyć naczyń kuchennych i przechowywać produktów spożywczych. Opiekunka planując zwiększenie samodzielności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, powinna wykorzystać

- A. pracę z książką.
- B. giełdę pomysłów.
- C. pokaz z instruktażem.
- D. wykład informacyjny.

Zadanie 31.

Który zestaw obiadowy opiekunka powinna przygotować podopiecznej, która ma zaleconą dietą lekkostrawną?

- A. Rosół, schab pieczony, frytki, brukselka, kisiel żurawinowy.
- B. Zupa jarzynowa, kotlet mielony, kasza gryczana, kalafior, szklanka maślanki.
- C. Krupnik, indyk pieczony w folii, kasza jaglana, szpinak duszony, pieczone jabłko.
- D. Zupa grzybowa, kotlet karkowy, ziemniaki gotowane, kapusta biała, szklanka malin.

Zadanie 32.

Opiekunka planując przygotowywanie posiłków dla podopiecznej, u której występują zaparcia atoniczne, powinna zwiększyć zakup

- A. białego ryżu i owoców suszonych.
- B. kasz gruboziarnistych i soków warzywnych.
- C. pieczywa pszennego i wody mineralnej gazowanej.
- D. pieczywa z pełnego przemiału i wyrobów czekoladowych.

Zadanie 33.

Opiekunka zaobserwowała, że podopiecznemu z powodu niskiego dochodu brakuje środków finansowych na zakup odzieży i opału do ogrzania domu. Do której instytucji należy złożyć wniosek o przyznanie świadczeń pomocowych?

- A. Do ośrodka pomocy społecznej.
- B. Do wydziału zdrowia urzędu gminy.
- C. Do powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- D. Do wydziału spraw obywatelskich urzędu gminy.

Zadanie 34.

Który z dokumentów uprawnia 68-letnią podopieczną do ubiegania się o dofinansowanie do zakupu wózka inwalidzkiego ręcznego ze środków PFRON?

- A. Zaświadczenie lekarza ortopedy.
- B. Orzeczenie o niepełnosprawności.
- C. Zaświadczenie lekarza rehabilitacji.
- D. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Zadanie 35.

78-letnią podopieczną odwiedza rozwiedziony syn, który często wszczyna awantury, odnosi się wulgarnie do matki, zawłaszcza jej emeryturę. Ostatnio zabrał jej telefon komórkowy i radio. Opiekunka powinna o zaistniałej sytuacji powiadomić

- A. komendę miejską policji.
- B. wydział zdrowia urzędu gminy.
- C. powiatowe centrum pomocy rodzinie.
- D. samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Zadanie 36.

Integrację społeczną ze środowiskiem lokalnym umożliwi 57-letniej podopiecznej ze stwardnieniem rozsianym udział w zajęciach prowadzonych przez

- A. dom pomocy społecznej.
- B. ośrodek interwencji kryzysowej.
- C. dzienny dom pomocy społecznej.
- D. środowiskowy dom samopomocy.

Zadanie 37.

74-letniej sprawnej intelektualnie podopiecznej mieszkającej w mieście i poruszającej się przy pomocy kul łokciowych, lubiącej lepić w glinie i fotografować, opiekunka powinna zaproponować uczestnictwo w zajęciach

- A. w świetlicy środowiskowej.
- B. w warsztacie terapii zajęciowej.
- C. w ośrodku wsparcia dla seniora.
- D. w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 38.

Która forma aktywizacji jest wskazana dla 68-letniej podopiecznej z niestabilnym ciśnieniem tętniczym krwi?

- A. Bieg terenowy.
- B. Nordic walking.
- C. Gimnastyka sportowa.
- D. Gimnastyka korekcyjna.

Zadanie 39.

W warunkach domowych najwłaściwszą metodą aktywizowania 66-letniej podopiecznej po przebytej 2 miesiące temu wymianie zastawki serca jest

- A. socjoterapia.
- B. fizykoterapia.
- C. terapia zajęciowa.
- D. terapia manualna.

Zadanie 40.

72-letnia podopieczna z powodu zaawansowanej miażdżycy tętnic kończyn dolnych porusza się na wózku inwalidzkim. Przez wiele lat była ilustratorką książek dla dzieci. Które zajęcia terapeutyczne powinna zaproponować jej opiekunka?

- A. Arteterapię.
- B. Ludoterapię.
- C. Choreoterapię.
- D. Hortikuloterapię.